

نسخه سی هزاربرده ۱۰ فروشدر .
سنگه لکی پوسته ایله ه لیرا .
(اجنبی مملکتلر ایچین ۴ دولار) .

ابونه واعلان ایشلری ایچین استانبول بوووسته
مراجعت ایدیلیر .
یازی ایشلرینک مرجعی آنقره مرکزیدر .

حیات

حیات دأعما حیات... دیار دأها جور حیات قاتالم...
- نیجه -

اداره مرکزی :
آنقره ده ، استانبول جاده سنده آنقره
معاوضه امینلکی یانده کی داثره

استانبول بوروسی :
استانبولده ، باب عالی جاده سنده رسلی پرشنبه
اداره خانمسی داخنده کی داثره
تلفون : ۳۶۰۷

۱ نجی جلد

آنقره ، ۲۴ شباط ، ۱۹۲۷

صافی : ۱۳

« محمدجک » دن بر پارچه

— وشد نوری بک غیر منتشر وماندن —
[محمدجانی قلعه ده یارالامش ، حیدر پاشا خسته .
خانه سنده تداوی ایدلشدر . آیانی بر پارچه سقط
قالدینی ایچون اونی خفیف خدمته آیرمشلر ، خسته
خانه خدمتجیلکنده آلفوئمشلردر .
متارکه دن بر آز اول بر کون حیدر پاشا استله
سیوندن خسته خانه کوئورولک اوزره برخسته انکلیز
أسیری تسلیم ایدرلر .]

کیجه یافلاشمشدی . دوا قارابور ، صوغوق
بر روزکارله لایه لایه قاریاغمه باشلابوردی . جاده یی
بر تلاشدر آلمشدی . شمشیرلر آجیلور ، یاقار قاتمور ،
آدیملر صیقلاشیوردی . برایی کشی قوشمه باشلادی .
بو ، یاواش یاواش باشقلرینه سیرایت ایتدی .
بالکزانکلیز چاوشی کیندیکه یوروشنی آغیرلاشدریور ،
اوچ بش آیدمه بر باستونه دایانه رقی دیکلانیوردی .
محمد تلاش وحدت ایچنده ییدی . ایکیده برانکلیز
قولنی جکیور ، دوردینی برده وچامان بیرتیق
قوندورالریله پنبوب طرفه چاورلر صولر صیچرانهرق
سویله نیوردی :

— چابوغ اول به ... الله ده کی صالت باجاق
یارامش ... آز آجیورسه که ناولورکه ؟
صوکرا اونک آکلادایینی کوردرک لرله ، قوللریله
أشارتلی یور ، قوشانی ، حیدر شاحست خانه نی ،
کوک بوزن کوستریوردی .

انکلیز زیاده خسته یی قانز یوزیه بوتون
عضله لری ایچندن چکیلر کی نقلص ایدیور ،
قیصیق بورون لیکلریله ، ایجه بیاس دودافلرینک
آلتنده صیرنور کی کورون دیشلریله بر آسکلته
بکزیوردی . بودوشکولمکه رغماً شاشیلاجق قادار
دیک قالان اوزون وجودی قورولمسی بیتش بر
ماکنه کی آغیر ، صارصاق حرکتلرله آدیم آدیم
ایلرله یوردی . محمد دهشتلی برانکلیز دوشمانیدی .
اوته کیلره پک اوقدر قیزماز ، هربری ایچون آیری
آیری معذرتلر بولغه چالیشیر ، صلح اولورسه اولری
عفو ایدمه بیله جکی حس ایدردی . فقط انکلیزله
چوق قیزغینیدی . « آله ویرسه لر توبه اولسون هپسینی
کور آشکنجه بی بیغایله دوغرارین ... صلف دکل یا
آخترنده الله بابا آرامزه کیرسه باریشمان » دیردی .
أوت بوتون اوته کی جامل کاوورلری آلداتوب اوزریمزه
صالدران هپ اوایدی .

محمد انکلیزه مرحمت و یاردم ایتمه یی عفو ایدلر بر
ضعف ، شهید همشهریلرینه قارشی برکنه عدایدردی .
اولک ایچون بلکه آجیرم قورقوسیه خسته نیک یوزیه
باقایور ، ساده اونی آلیله دور توشدیرمه رک سویله نیوردی .

— هیدی یورو . . . اللهک بلاسی ... توبه
اولسون سنی یول اورتاسنده بیراغوب کیده رین ..
خسته خانه یی ده بولاماز کبریر غایرسک ... صوکرا
تهدیدک بوش وقوروشینی بر شی اولمادینی آکلانق
ایچون اونی براتیور ، سقط آیانی سورویه رک برزمان
خیزی خیزی کیدیور ، اهالینک آراسنه ، آغاجلرک
آرقاسنه صافلانهرق ونی کوزه تله یوردی . فقط انکلیزک
ینه آلدیرمادینی ، بالعکس باستونه دایانوب دها
اوزون مدت یکلندیکنی کوردرک باغیرا چاغیرا
کری دونوبوردی .

کچیده واردقلری زمان انکلیز بوس بوتون « ستوب »
دیوب دوردی . صیرتی پارماقله دایایور ، باشنی هوایه
قالدیریور ، یوزیه این قارلره کیزی بر شیلر-ویلر
کی خفیف خفیف دودافلرینی اونانیوردی .

محمد بو سفر بوس بوتون تلاشلاندی ، پاندومیا
اوتنار کی آل اشارتلیله :

— وای آنام ، بن اوکا آدم اول دیرکن او
بوس بوتون جودام اولدی به ... هی بری باق ...
هله شوبله غیمیلدایاقین ... یوروده اواکی کی یورو
راضی بین . . . خسته خانه یی چوق غلامادی ... اوراده
سنی راحت یاناغه ، یانیرلار ، صیچاق ییک ویریلر .
هفته یی غلامز دوموز کی اولوسون . کهشکه لیم بن
سنگ یرکده اولسم ... باق بو آقشام غاروانایه
یتیشه مرسم ...

کورکلی بالطوسنک یاقاسی ایچنده ییزی یاری
یار . به غیب اولمش قیرانطه بر روم - قیافته نظراً
زنکین برسمسار - یانلرنده ، ردی . خسته یی انکلیزجه
برقاج کله سویلیدی . صوکرا عمده :

— یازیق بره ... قوی بر آر با ایچنده بونی ...
دوشمان موسان کساهر ، دیدی .

محمد کولومسه دی : — بر اولسه بن دایانمک
آله یاما ووردورورک - ور باقی ... باق آیانمک
بری اباجدن بری بالیق کی سو ایچنده کزیور ...
آجیدکه چوربورورسه بر آرابا ...

روم صوک سوزی ایشیدنجه هان دوندی ،
سرعتله بولنه دوام ایتدی . محمد اونک آرقاسندن
باقدی . استحقاق ایله حتی بر آرز مرحمت و مسامحه
ایله کولومسه دی ؛ بره توکوردی .

اورتاق بوس بوتون قارارشمشدی . انکلیز
قطعیاً بولوندینی بردن قیردانق یتیشه دکلدی .

محمد کندی کندی سویله نیوردی :
— هی یاری ... حریفی آیانغه ایپ طاقوب
سوروسه ک کیمه یه جک ...

یاغورلنک قوقوله نسنی قالدیرمش یاشلیجه بر
پولیس کچیوردی ؛ عسکر سسلندی :

— همشهری کوزیکی سوهم ... شو غوجا
کاوور باشمه بلا اولوب غالدی ... برانسانیتلک ایتده ...
پولیس صاغ قولنده طاشیدینی بوغچه کی برشیی
کوستره رک کولدی :

— بر بلاده بنده وار آرقاداش ... جامع
قایسنه بر پیچ بر اقلر ... بریرولوب اونی برلشدریم
دیبه درت ساعتد طابان ته پیورم ... نهایت باشمه

قالدی ... نوح قوبوسنه والده یه کوتوروبورز ...
أمکسزجه بر اولاد ...

پولیسک سوزلرینی تصدیق ایدر کی بوخچه نک
ایچندن بوغوق برچوق فریادی یوسکه لیدی . آدجغز
غیراختیاری اونی کوکسنه کوتوروب صالایه رقی بولنده
دوام ایتدی .

محمد جیلرینی قاریشدرمه ، نیکل اونقلر ، یرتیق
غروشلر چقاروب طوبلاغمه باشلامشدی . چاره سزرومک
دیدیکنی باه جق ، کیسه سندن بر آراباطو باجقدی . « پارام
اولسه دایانمک آلتنه بریاما وورورم » دیدیکنی یالاندی .
اللهه شکر کیسه سنده قوندوراسنی تعمیر ایتدیرمه جک
قدر پارا واردی . آتجق آیانغه کییه جک باشقه شی
اولمادینی ایچون قوندورا تعمیر ایدلیدیک مدتجه اونک
اسکیجی دکانده اوطوروب بکله مسی لازمدی . حالبوکه
اون کوندن بری بر ساعت بوش زمان بولاماشدی .

محمد پارالری صایارکن کولومسه به رک دوشونیوردی
شو دنیا ده کیسه کیسه نک تصدیی بیه مزیدی . یاما
باراسیله دوشمانه آرابا طوبیورره جکی کیلک عقلنه
کلیددی . عسکر اوکندن کچن بر ایکی آرابه یی به
سسله ندی . قورو لاقیردی به آلدیریش ایتمه جکلرینی
تجربه سیله بیله یی ایچون اوزاقدن پارالری کوستریور :
« پارایشین ها ... قورقا ... توبه اولسون کیسه مدن
وبره جکم » دیه باغیریوردی .

فقط آراباجیلر بو دوشکون قیافتلی طویال نفره
باشلرینی بیله چوروب باقایورلر ، قامچیلرینی شاقلاتهرق
سرعتله کچیورلردی . محمد بو آمیدکده کسیدیکنی
کورونجه تکرار انکلیزه دوندی :

— کوریوک یا ... کیسه مزدن سکا آرابا اکرام
ایدیورم دینک ... اوده اولمادی .. غدریکه کوس ..
نیده لم ... غیری کنه بدن کیتدی . برغیرت ایتمسه ک
زباخه غدر غارشی غارشی اوطوروروق .

محمد رتق کولوبور ، شاقا ایدیوردی . بو اونک
طبیعتیدی . تهلکه قارشینده اولاشلاشه دوشوبور ،
قورقوبور کورونوردی . فقط فلاکت کلوب چاتجه
اینانیلماز برصبرونشته ایله قارشیلار ، آجی به ، صیقینی به
کولر یوزله تحمل ایدردی .

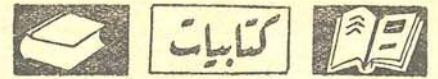
اطرافلرینه فابریقه دن چیقان شمندوفر عمله سندن ،
اصناف چیراقلرندن ، یاغمورک ، قارک آلتنده آللری
جیلرینه یالین آیاق دولاشان سرسریلر دن برقالا بالیق
طوبلانیوردی .

اختیار بر صاندالجی محمدک قولانغه اکیلهرک
برشی سویله دی . نفر اول فنا حاله قیزدی :

— هیدی ایشیکه هیدی ... چک آرا کی ...
آکلنیکنی بنه ، دیبه صاندالجی یی قوغدی .

قوغدی فقط بو آدمک توصیه ایتدیکنی چاره اونی
دوشوندورمکه باشلامشدی . خسته یی سواقده
بیراقامزدی ، ایته قاقا اوکنه دوشوروب سورومکده
دوغرو اولماجقدی .

محمد اوزون اوزون دوشوندکن صوکرا قرارینی
ویردی وگاه انکلیزه ، گاه اطرافلرندکی قالابالیغه
دونه رک نطقه باشلادی :

چوجوق قلى

ایتالیان ادیبلرندن دوآچیچى نىك قوئور اۆلى
آئرنىن ترجمه - نائىلى ابراهيم علاه لىدىن - طقسان
كوچوك كىتاپ - ص ۳۶ - سهوات نىتبخانهسى ۹۲۶

آرتق فكرى واجتماعى تىجدىك اساسلىرى احضار
اندیشه لىرى قوه دن فعله اىصال ایدیوروز . جمهوریت
معارفى آئنده فوتانلار ، یتىشن نسلک حر وده موقرات
تربیه سنه مالزیه تشکىل ایدیهك منعلرى احضارایله
مشغولدر . تعلیم و تربیه دائره سى طرفندن نشر ایدیلن
« اورخانك دىكرا كلنجه لى » و « اورخان ايله كومرش »
— آروله ن به كو ك كوزلى اوغور سىز ... سنى
بورالره قىرمى مولى مكنوبلرله بنى دعوت ایدىوردم ؟
أولهن سنك بمله نه آلوب ویره مه بچكك وار ...
محمد سويلدكجه جوشوبور ، قىزیور ، سوزلىرى
قومىك بر طلافت آلیوردى :

— آوولهن پارا سنده ، راحت سنده ، مملكت
سنده ، دكان تزكاه سنده ... هاى دو عىاز كو ك
كوزىكى طوراق دو بوراسى ! یدى دكر آشیرى یردن
قلعه كى كىلر كىكه بنوب نه خط آرمغه كایرسك ... بمله
محاربه یه طوئوشورسك ... بنى اولدور ویده یامالى دوغى مى
آلاجىسك ؟ نه آدیكى بیلیم ... نه مملكتكى بیلیم سن
چاناق قلعه یه كلدی دیرلر ... داوارى صاتار ، اوجاغى
سو ورو ، چورلوق چوجوغمك ، هر برى بریانه
داغیتیر كلیرم ... محاربه كده قهجه جه ... یانكه
صوقادن ، صوراتىك كوسترمه دن اوزاقدن شرانلىكى
ییرم ، آياغم سقط غایر ...

« هی الله سئندن مدد » دهى آللىرى كو كه
آچارم ، طیاره لر كدن چوبلر دوشر . سپرلده
كور بوغاز كىكه یدىكى بن دوكونده بولوب بیهم ...
صو كرا آز باشك صیقیدى « تسلیم ... تسلیم »
آللىرىك آچارسك ... كلیر باشمه خسته اولورسك ...
بول اورتاسنده بن كیده من ده یوب دیره نیرسك ...
جانى آله ، غامعى ائمهك كلك ، ایدمهك . آله
دوشدك ... سنى برده عده یره كومسم بریدر ...
ایله زبونلنى غوریورم ... بسبلى برتقصیرام
واركه جناب مولاسنى بودنى عالمده بكامسلط ایدى ...
كل باشك بلاسى ... كل سنى صیرتمده طاشیامده
تام اولسون ...

یاواش یاواش خسته انكلىك اوكنده یره
چومه لى ، طوبال آياغنى قیورامادى ایچون دىزى
یره ، چامورلى قارلك ایچنه قویدى ، دوشاننى
ییلکندن طوئورق صیرته یوكله ندى .

چهره سنده طائلى بر سكوت ؛ وجودلرىك
یچىمى ، چهره لىرىك رنىك و چىركلى بر برندن
اوقدر فرقلى اولان محمد بكلى زمان زمان آیرد
ایدیله مه بچك قادار بر برینه بکزه تن اصیل و كولر بوزلى
فراغت واردى .

رشاد نورى

کتابلىرى ، وکالتك حمایه سى آئنده چیقمه باشلایان
چوجوق آئینلویه دیسى ، یاقینده چیقجهق اولان
چوجوق تمثیلىرى ... بو منعلرى تبشیر ایدن ایلک
علامتدر . بورسى فعالیتلردن باشقه اوله رق ابراهیم
علاء الدین بك طرفندن ترجمه و سهولت کتبخانه سى
طرفندن طبع ایدیلن (چوجوق قلى) ، شخصى
همتلكده یكى نسلک تربیه و تهذیبه یار دیم ایدیه یله جکته
بارلاق بر دلیدر .

أثر ایتالیان محررلرن Ed . de amiris نىك
بین الملل بوبوك بر شهرته نائل اولش ومدنى ملتلك
لسانه ترجمه ایدلش بولونان (cuore) اسمنده كى
کتابندن عیناً نقل ایدلشدر .

تدریس سنه سنك هر آینه مخصوص اولقى اوزره
آجیلان بىلرده بشر ، اوزر حكایه كورولوبور .
حكایه لر ، لسان و موضوع اعتبارایله حقیقه بر چوجوق
قلبنك معكسى اولان حادثه لر اوزرینه ایشلنمشدر .
مثلا كىك اىكنجى حكایه سى اولوب (یكى معلم)
سرلوحه سنى طاشیان قیصه پارچه یى برابر اوقویالم :

[یكى معلم بوسباحدن اعباراً همیشه كندى
سودبرى . كىر دىكمز زمان هنوز برینه اوطور مشدى كه
صوك سنه ده بولونان اسكى طلبه سندن بعضى كچركن
درسخانه نك قاپوسندن اونى سلاملورلر و « بوئوزومعلم » ،
« بوئوزور موسیو پهبونى » دپورلدى . اىچلرندن
بعضىلى آلتى صیقغه كلیدر و قوشه رق عودت
ایدیورلدى . كورولوبوردى كه اسكىلر اونى - و بیور
وینه كندى معلملى اولش آرزو ایدىورلر ...
بزه املا یازدیرر كن موقعندن آشاغى به ایدى
وصره لر مذك آراسنده كزىمكه باشلادى . چهره سى
قیزارمش ، بوزى كوچوك قبارچقلرله دولش بر چوجوق
كوره ك املاى كسدى . چوجوگك باشى اللرى
آراسنه آلوب حررتى معاینه ایله نه سى ا لدغى
صوریوردى . بو آراتق آرقه سنده بر طلبه صره نك
اوزرنده قالفه رق ماسقاراق یاغمه باشلادى .

معلم سرعتله دوندىكى زمان چوجوق یاقالاشمش ،
درحال برینه اوطور مشدى و تكدیرى بکله یرك باشى
أكىلمش قالدى . موسیو پهبونى شاشقن چوجوگك
اوموزینه آلتى قویه رق (بردها یامایكز !) دیدى .
تبشیه اشته بوندن عبارت اولدى و برینه دونه ك
ینه املايه دوام ایدى .

املا یتمشدى . معلم بر آن سكون ایله بزه باقدى
وصو كرا ایرى سسیله فقط ایلکله دولو بر آهنگله
دیدى كه :

— دیکله یكز چوجقلم ، او كزده برابر
كچیریله چك برسته من وار . اونى ای كچیرمك ایچون
كندم زده ای اولالم بنم دنیاده سزدن باشقه
كىسمه ، سزدن باشقه دوشونجه م ، سزدن باشقه سى
ایچون محبتم یوق ... سز بنم اولادلم اولمالسكز .
بن سزى سوه جكم چوجقلم . سزده بن سمولیسكز .
بن كیمسه جزا ویرمك ایسته م . بكا اثبات ایدىكز كه
سزده وجدانلى چوجوقلرسكز بكا جواب
ویرمكزى ایسته میورم . چونكه امینم كه ایچكزدن
هكیز بكا اوت دیدىكز . سزه تشكر ایدم . »

« بوئانده درسك یتدیكى خبر ویرمك اوزره
قویى كیردى . هیمز برلرمزدن سكوت ایچنده
چیقدى . صره نك اوستنه چیقان چوجوق معلمه
یاقلاشدى و تیره ك برسله « بنى عا وایدیورمیسكز
افندم ؟ » دیدى . معلم اونك آئندن اوپه رك - ضرر
یوق چوجوغم ! دیدى ... »

(و چوجوق قلى) اشته هب بومالده ، بوغایه ده
كوچوك حكایه لرى اخوا ایدیور . ائرك ایكى باقیمدن
تدقیق قابلد : أدبى ، تربیوى . أدبى باقیمه كوره
أئر ، چوجق ادبیاتك بزه یكانه كتابى عدایدیه یلیر .
موضوع چوجوق ، لسان چوجوق و آكلاتیش چوجوقدر .
محرر ، حقیقه چوجوق روحنه قارشى حائز اولدى
درن وقوفى كوستربور . دییه یلیر كه دو آمیسی نك
قلمى و مفكره سى چوجوقلاشمش ، چوجق ایله همحال
و همحسالمش ، چوجق روحیانك اىلایجه نقطه لىرى
تحلیل ایلشدر . موضوعنى شایندن آلان ، بونكه
برابر ایشلش طریقه یه شایته مؤثر اولان حقیقى
ادبیاتك بر شاه ائردر . دىكر طرفدن مترجم ، ترجمه
اشناسنده اصلاك حائز اولدى سادكى واصلی محافه ده
موفق اولدى ایچون ائر ، شاه ائركى تماماً قایب
ایتمه مشدر .

تربیوى قییمته كلنجه ، ایشه بى علاقه دار
واثرله مناسبدار ایدن نقطه . (چوجق قلى) نده اك
یكى ، اك اوزرینال تربیه نظریه لىرىك حدسلىرى
كورولوبور . لاعلى التعین نقل ایتدیك ز (معلم) حكایه سنده
فى لواح ، مختلف تربیه تلقیلرىك عكسى دالغالما .
بورى ؟ . دىكر حكایه لك هپسنده بوقیلدن بر برندن
یوكك ، بر برندن متكامل تربیه تلقیلرىك مشخص
رنكلى ترسیم ایدلشدر . بو اعتبارایله (چوجق قلى) ،
یالكز چوجق ادبیاتك دكل ، چوجق روحیانك
و چوجق تربیه سنكده ساحه سنه یره چك بر ماهیتى
حائزدر . بر علم اولقى صفتیله حكایه لرى متعدد دفعه لر
اوقودم ، و بونى اوقویه رق ، هضم ایدیه رك یتیشن
یكى نسل ایچنده بولمه مقصدن غریب حزن بر آجى
دویدم . مدنى واجتماعى تربیه نك بر چوجوق (عده
رویت) یله فصل قبول ایدیه یله چكى ، بسط و سهل
ممتنع دینه چك و تیره لرله آتیق بوقادار كوسترله یلیر .
یتیشن نسل ، یكى تربیه جریانلرىك تأثیرلره یارلش
یوكى ائركلرک مطالعه سى نعمتدن محروم اوله رق
یتشدى . اونك كوزى اوكنده قورى تهیدودایاق
صاورولوبور ، افكارك اوتنه سنده ده قورقونج موهمه لك
موجودیتنه اعتقاد ایتدیریلوردى . بو اعتبار ایله
مكتب صره لرنده یتیشن نسل قادار ، یتیشن و حیاته
آتیلش نسلكده (چوجق قلى) نده كى قصه لر دن
حصه چیقارمى شایان نمیدر .

أئرک أدبى و تربیوى قییمتلى یانده برده ایتالیایى
علاقه دار ایدن مى واجتماعى قییمته تماس ائتك انجاب
ایدیور . (كوچوك قالا برالى) سرلوحه لى حكایه دن
استدلال ایدبوز كه محمرك مقصدلردن برى ده ، داغیتق
واجتماعى وحدتدن محروم دوقه لىك اتحادى قوتلندیرمكدر .
(قالا برا) دن بر چوجفك مكته كیریشنى آكلاتان
محرر :